

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.Є. Цепенда

27 лютого 2019 р.

ПРОГРАМА
вступного випробування з

Основ лісознавства

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю

205 Лісове господарство

на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання за неспорідненою спеціальністю у 2019 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з «Основ лісознавства» є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю 205 «Лісове господарство» при прийомі на навчання на основі ступеня бакалавра за неспорідненою спеціальністю до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2019 році.

Програма містить основні питання з «Основ лісознавства» та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“ Лісознавство ”

(назва дисципліни)

1. Сучасне уявлення про лісознавство як науку.
2. Визначення лісу та його характерні риси.
3. Диференціація дерев у лісі. Класифікація Крафта, її місце в історії лісівництва.
4. Розкрийте суть понять “лісовий біогеоценоз” і “екосистема”.
5. Компоненти лісостану і їх характеристика.
6. Лісівничо-таксаційні показники деревостану.
7. Морфологія лісового масиву.
8. Класифікація екологічних факторів за П.С. Погребняком.
9. Біологічні та екологічні властивості деревних порід.
10. Принципи визначення інтегральних кліматичних показників (за Г.М. Висоцьким, Г.Т. Селяниновим, Д.В. Воробйовим, Д.Д. Лавриненком).
11. Значення якісного складу світла, інтенсивності і тривалості освітлення для деревних рослин.
12. Відношення деревних рослин до світла. Шкала тіньовитривалості деревних порід П.С. Погребняка.
13. Вплив світла на формування дерев, ріст і продуктивність деревостанів.
14. Тепловий баланс лісорослинного району і його складові. Показники теплового режиму території.
15. Відношення деревних порід до тепла і континентальності клімату. Шкали теплолюбності Г.Ф. Морозова і П.С. Погребняка.
16. Вплив температурних відхилень на деревні породи.
17. Значення газового складу атмосфери (СО₂, кисню, азоту) в житті лісу.
18. Атмосферні домішки і механізм їх шкідливого впливу на лісові насадження.
19. Фізична і фізіологічна дія вітру на ліс.
20. Рекреаційно-оздоровче значення лісів.
21. Роль вертикальних і горизонтальних опадів у житті лісу.

22. Відношення деревних рослин до вологи. Шкала вибагливості деревних порід до вологи П.С. Погребняка.
23. Схема водного балансу в лісі за Г.М. Висоцьким. Грунтозахисна і водорегулююча роль лісу.
24. Лісорослинні властивості ґрунтів в залежності від механічного складу, фізичних властивостей і потужності ґрунтового профілю.
25. Роль макроелементів у забезпеченні життєдіяльності рослин.
26. Мікоризність і мікотрофність деревних порід.
27. Відношення деревних рослин до ґрунту. Шкала вибагливості деревних порід до трофності ґрунту та вмісту окремих елементів П.С. Погребняка.
28. Типи лісової підстилки та умови їх формування.
29. Малий біологічний кругообіг азоту і зольних елементів у лісі.
30. Роль фауни у функціонуванні лісових біогеоценозів.
31. Особливості плодоношення деревних порід.
32. Умови проростання насіння, ріст і розвиток природного поновлення під пологом деревостанів і на зрубках.
33. Вегетативне поновлення лісу.
34. Лісівнича оцінка насінневого і вегетативного поновлення.
35. Методи обліку та оцінки успішності природного поновлення.
36. Екологія росту деревних рослин
37. Етапи розвитку лісостанів.
38. Умови формування та лісівнича оцінка чистих і мішаних деревостанів.
39. Умови формування простих і складних деревостанів. Біологічне, екологічне і лісогосподарське значення ярусності.
40. Типи та особливості формування вікової структури деревостанів.
41. Класифікація і характеристика типів взаємодії деревних рослин за М.В. Колісниченком.
42. Внесок Г.Ф. Морозова у вчення про лісозміни.
43. Фактори, що визначають зміну порід. Класифікація похідних деревостанів за ступенем стійкості.
44. Лісівничо-біологічна оцінка зміни дуба м'яколистяними породами і грабом.
45. Лісівничо-біологічна оцінка зміни ялини березою і осикою.
46. Зміст і завдання лісової типології, її значення для лісогосподарської практики.
47. Вчення Г.Ф. Морозова про типи насаджень.
48. Принципи класифікації типів лісу А.А. Крюденера.
49. Класифікація типів лісу Є.В. Алексеєва.
50. Класифікаційна (едафічна) сітка Алексеєва-Погребняка-Воробйова. Гігрогенний і трофогенний ряд, едатоп.
51. Класифікаційні одиниці лісівничо-екологічної типології і принципи їх найменування.
52. Ознаки для визначення типологічних одиниць. Типи лісу і рослинність, клімат та бонітети.
53. Діапазон варіабельності типологічних одиниць (підтипи лісорослинних умов, варіанти, морфи).
54. Рослини-індикатори лісорослинних умов.
55. Типологія гірських лісів. Основні лісотипологічні закономірності в Українських Карпатах.

56. Типологічна характеристика лісів Полісся і Лісостепу.
57. Типологічна характеристика лісів Північного (Байрачного) та Південного Степу.
58. Типологічна характеристика лісів Українських Карпат та Гірського Криму.
59. Фітоценотична типологія лісів. Класифікація соснових і ялинових типів лісу В.М. Сукачова.
60. Лісова типологія у європейських і північно-американських країнах.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Герушинський З.Ю. Типологія лісів Українських Карпат: Навчальний посібник / З.Ю. Герушинський. – Львів: Піраміда, 1996. – 208 с.
2. Горшенин Н.М. Лесоводство / Н.М. Горшенин, А.И. Швиденко. – Львов: Вища школа, 1977. – 302 с.
3. Мелехов И.С. Лесоведение / И.С. Мелехов. – М.: Лесн. пром-сть, 1980. – 408 с.
4. Остапенко Б.Ф. Лісова типологія: Навч. посібник. Частина 2. / Б.Ф. Остапенко, В.П. Ткач. – Харків: Харківський держ. аграрний ун-т. – 2002. – 204 с.
5. Свириденко В.Є. Лісівництво / В.Є. Свириденко, А.Й. Швиденко. – К.: Сільгоспосвіта, 1995. – 364 с.
6. Свириденко В.Є. Лісівництво: Підручник / В.Є. Свириденко, О.Г. Бабіч, Л.С. Киричок. – К.: Арістей, 2004. – 544 с.
7. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва. Навчальний посібник / В.Є. Свириденко, Л.С. Киричок, О.Г. Бабіч. – К.: Арістей, 2008. – 416 с.
8. Погребняк П.С. Общее лесоводство / П.С. Погребняк. – М.: Колос, 1968. – 440 с.
9. Погребняк П.С. Основы лесной типологии / П.С. Погребняк. – К.: Изд-во АН СССР, 1955. – 456 с.
10. Швиденко А.Й. Лісознавство: Підручник / А.Й. Швиденко, Б.Ф. Остапенко. – Чернівці: Зелена Буковина, 2001. – 352 с.

Допоміжна література

1. Белов С.В. Лесоводство: Учеб. пособие для вузов / С.В. Белов. – М.: Лесн. пром-сть, 1983. – 352 с.
2. Воробьев Д.В. Методика лесотипологических исследований. Изд. 2-е испр. и доп / Д.В. Воробьев. – К.: Урожай, 1967. – 388 с.
3. Воробьев Д.В. Типы лесов Европейской части СССР / Д.В. Воробьев. – К.: изд-во АН УССР, 1953. – 452 с.
4. Генсірук С.А. Ліси України / С.А. Генсірук. – Львів: Наук. тов. ім. Шевченка, УкрДЛТУ, 2002. – 496 с.
5. Голубець М.А. Ретроспектива і перспектива лісової типології / М.А. Голубець. – Львів: Поллі, 2002. – 79 с.
6. Голубець М.А. Рослинність // Природа Українських Карпат / М.А. Голубець, К.А. Малиновський. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1968. – С. 125-155.
7. Илькун Г.М. Газоустойчивость растений / Г.М. Илькун. – К.: Наукова думка, 1971. – 145 с.
8. Калуцький І.Ф. Стихійні явища в гірсько-лісових умовах Українських Карпат / І.Ф. Калуцький, В.С. Олійник. – Львів: Камула, 2007. – 240 с.

9. Лавриненко Д.Д. Взаимодействие древесных пород в различных типах леса / Д.Д. Лавриненко. – М.: Лесн. пром-сть, 1965. – 248 с.
10. Лісовий кодекс України / Закон України № 3404-IV “Про внесення змін до Лісового кодексу України”; [Затв. Постановою ВР України 08.02.2006]. – К., 2006. – 15 с.
11. Мазепа В.Г. Регіональне лісівництво: Конспект лекцій / В.Г. Мазепа. Львів: РВВ УкрДЛТУ, 2005. – 90 с.
12. Молотков П.И. Буковые леса и хозяйство в них / П.И. Молотков. – М.: Лесн. пром-сть, 1966. – 224 с.
13. Молотков П.И. Естественное возобновление лесов / П.И. Молотков, Н.И. Мамонов и др. – Ужгород: Карпати, 1971. – 123 с.
14. Молчанов А.А. Лес и климат / А.А. Молчанов. – М.: Изд-во АН СССР, 1961. – 280 с.
15. Молчанов А.А. Лес и окружающая среда / А.А. Молчанов. – М.: Наука, 1968. – 248 с.
16. Морозов Г.Ф. Учение о лесе / Г.Ф. Морозов. – М., Л.: Гослесбумиздат, 1949. – 425 с.
17. Нормативно-справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии. – К.: Урожай, 1987. – 559 с.
18. Олійник В.С. Гідрологічна роль лісів Українських Карпат: Монографія / В.С. Олійник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2013. – 232 с.
19. Олійник В.С. Лісознавство: курс лекцій / В.С. Олійник, Р.М. Вітер. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. – 264 с.
20. Основы лесной биогеоценологии / Под ред. В.Н. Сукачова и Н.В. Дылиса. – М.: Наука, 1964. – 575 с.
21. Остапенко Б.Ф. Лесозоологическая типология, её принципы и задачи / Б.Ф. Остапенко, П.С. Пастернак. – М.: Наука, 1985. – 210 с.
22. Пастернак П.С. Лісові ґрунти Українських Карпат / П.С. Пастернак. – Ужгород: Карпати, 1967. – 171 с.
23. Чубатий О.В. Гірські ліси – регулятори водного режиму / О.В. Чубатий. – Ужгород: Карпати, 1984. – 104 с.
24. Шпарик Ю.С. Структура букового пралісу Українських Карпат / Ю.С. Шпарик, Б. Коммармот, Ю.Ю. Беркела. – Снятин: Прут принт, 2010. – 143 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Лісівництво”

(назва дисципліни)

1. Зміст і народногосподарські завдання лісівництва.
2. Класифікація рубок лісу за їх призначенням.
3. Розподіл лісів України на категорії.
4. Принципи лісогосподарського районування України.
5. Класифікація систем і способів рубок головного користування.
6. Призначення рубок головного користування. Лісівничі та лісоексплуатаційні вимоги до способів рубок.
7. Підшуківі, підневільно-вибіркові і промислово-вибіркові рубки.
8. Добровільно-вибіркові рубки і рубки системи Дауервальд.

9. Лісівнича оцінка вибіркового рубок і перспективи їх застосування в лісах України.
10. Екологічні зміни у лісових екосистемах у результаті суцільних рубок. Особливості природного поновлення у зв'язку з рубками.
11. Організаційно-технічні показники суцільнолісосічних рубок.
12. Лісівнича оцінка суцільнолісосічних рубок.
13. Концентровані і умовно-суцільні рубки.
14. Класична схема поступових рубок Г.Л. Гартіга.
15. Практика застосування спрощених рівномірно-поступових рубок у соснових насадженнях Полісся та в букових лісах Карпат.
16. Рубки Д.М. Кравчинського.
17. Групово-вибіркові та улоговинні рубки.
18. Групово-поступові рубки в соснових лісостанах Бузулукського бору.
19. Лісівнича оцінка рівномірно- та нерівномірно-поступових рубок.
20. Комбіновані рубки (каймові рубки Вагнера, клиновидні рубки Ебергарда і Філіппа, вузькосмужні рубки Каутца).
21. Рубки головного користування у рівнинних лісах, що віднесені до категорій з особливим режимом лісокористування.
22. Рубки головного користування у рівнинних експлуатаційних лісах.
23. Рубки головного користування у гірських лісах, що віднесені до категорій з особливим режимом лісокористування.
24. Рубки головного користування у гірських експлуатаційних лісах.
25. Основні положення технології головних рубок. Сучасні і традиційні системи машин і механізмів.
26. Костромська та удмуртська технології головних рубок.
27. Особливості лісозаготівель у гірських умовах. Класифікація гірських лісів за стрімкістю схилу, експозицією та стійкістю ґрунту.
28. Технології головних рубок у гірських лісах на базі традиційних систем машин і механізмів.
29. Механізовані улоговинні рубки кафедри лісівництва Львівського ЛТІ.
30. Вплив лісозаготівельної техніки на лісове середовище і підріст.
31. Заходи сприяння природному поновленню.
32. Лісівниче значення очистки місць рубок.
33. Способи і технології очистки місць рубок.
34. Економічні, біологічні та технологічні передумови рубок догляду за лісом.
35. Види і завдання рубок догляду.
36. Методи рубок догляду.
37. Сучасна класифікація стану і розвитку дерев як основа для проведення рубок догляду.
38. Організаційно-технічні показники рубок догляду.
39. Черговість рубок догляду.
40. Селективний та коридорний прийоми рубок догляду.
41. Лінійний та лінійно-селективний способи рубок догляду.
42. Вузько-, середньо- та широкопасічна технології рубок догляду.
43. Технології рубок догляду у гірських лісах.
44. Способи і технології хімічного догляду за лісом.
45. Організація і документування робіт по рубках догляду.

46. Рубки догляду у ялинових лісах у рівнинних та гірських умовах.
47. Особливості проведення рубок догляду у дубових насадженнях.
48. Рубки догляду у букових лісостанах.
49. Особливості застосування рубок догляду у соснових лісах.
50. Вибіркові і суцільні санітарні рубки.
51. Функціональне призначення приміських лісів, їх вплив на повітряний басейн міст.
52. Рекреаційна дигресія лісів. Заходи щодо підвищення рекреаційної стійкості лісів зелених зон.
53. Класифікація лісових насаджень за цінністю для відпочинку.
54. Способи ландшафтних рубок.
55. Формування лісопаркових ландшафтів у насадженнях різного породного складу.
56. Продуктивність лісу та її види.
57. Система заходів щодо підвищення продуктивності лісів, запропонована М.М. Горшеніним.
58. Заходи, що впливають на продуктивність і якість деревостанів.
59. Ефективність рубок догляду у підвищенні продуктивності і якості деревостанів.
60. Заходи з підвищенні продуктивності і якості лісів, які впливають на лісорослинні умови.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Свириденко В.Є. Лісівництво: Підручник / В.Є. Свириденко, О.Г. Бабіч, Л.С. Киричок. – К.: Арістей, 2004. – 544 с.
2. Свириденко В.Є. Лісівництво / В.Є. Свириденко, А.Й. Швиденко. – К.: Сільгоспосвіта, 1995. – 364 с.
3. Швиденко А.Й. Лісівництво / А.Й. Швиденко. – Чернівці: Рута, 2004. – 304 с.
4. Горшенін Н.М. Лесоводство / Н.М. Горшенін, А.И. Швиденко. – Львов: Вища школа, 1977. – 302 с.
5. Погребняк П.С. Общее лесоводство / П.С. Погребняк. – М.: Колос, 1968. – 440 с.
6. Мелехов И.С. Лесоводство / И.С. Мелехов. – М.: Агропромиздат, 1989. – 302 с.
7. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва. Навчальний посібник / В.Є. Свириденко, Л.С. Киричок, О.Г. Бабіч. – К.: Арістей, 2008. – 416 с.

Допоміжна література

1. Ткаченко М.Е. Общее лесоводство / М.Е. Ткаченко. – М., Л.: Гослесбумиздат, 1952. – 600 с.
2. Белов С.В. Лесоводство: Учеб. пособие для вузов / С.В. Белов. – М.: Лесн. пром-сть, 1983. – 352 с.
3. Лісовий кодекс України / Закон України № 3404-IV “Про внесення змін до Лісового кодексу України”; [Затв. Постановою ВР України 08.02.2006]. – К., 2006. – 15 с.

4. Генсірук С.А. Ліси України / С.А. Генсірук. – Львів: Наук. тов. ім. Шевченка, УкрДЛТУ, 2002. – 496 с.
5. Генсірук С.А. Комплексное лесное хозяйство в горных условиях / С.А. Генсірук. – М.: Лесн. пром-сть, 1971. – 248 с.
6. Фурдичко О. Карпатські ліси: проблеми екологічної безпеки і сталого розвитку гірського регіону / О. Фурдичко. – Львів: Бібльос, 2002. – 192 с.
7. Молотков П.И. Буковые леса и хозяйство в них / П.И. Молотков. – М.: Лесн. пром-сть, 1966. – 224 с.
8. Мазепа В.Г. Регіональне лісівництво: Конспект лекцій / В.Г. Мазепа. Львів: РВВ УкрДЛТУ, 2005. – 90 с.
9. Порадник карпатського лісівника / [Чернявський М.В., Парпан В.І., Бродович Р.І. та ін.]; під ред. М.В. Чернявського. – Івано-Франківськ: Фоліант, 2008. – 368 с.
10. Чернявський М. Наближене до природи лісівництво в Українських Карпатах / Чернявський М., Schwitter R., Ковалишин Р. та ін. – Львів: Піраміда, 2006. – 88 с.
11. Чернявський М. Настанови з наближеного до природи лісівництва в Рахівському ДЛГ / Чернявський М., Schwitter R., Коржов В. та ін. – Ужгород, 2004. – 22 с.
12. Чернявський М.В. Настанови з проведення робіт по переформуванню одновікових однопородних деревостанів / Чернявський М.В., Коржов В.Л., Угрин А.І, та ін. – Ужгород, 2004. – 26 с.
13. Побединский А.В. Рубки главного пользования / А.В. Побединский. – М.: Лесн. пром-сть, 1980. – 192 с.
14. Справочник лесовода / Под ред. П.С. Пастернака. – К.: Урожай, 1990. – 296 с.
15. Георгиевский Н.П. Рубки ухода за лесом / Н.П. Георгиевский. – М., Л.: Гослесбумиздат, 1957. – 142 с.
16. Сеннов С.Н. Рубки ухода за лесом / С.Н. Сеннов. – М.: Лесн. пром-сть, 1977. – 160 с.
17. Бондаренко В.Д. Ведение хозяйства в рекреационных лесах / В.Д. Бондаренко, В.А. Кучерявий, Ю.В. Шудря. – Львов: ЛЛТИ, 1986. – 39 с.
18. Семёнова В.Г. Влияние рубок главного пользования на почвы и круговорот веществ в лесу / В.Г. Семёнова. – М.: Лесн. пром-сть, 1975. – 184 с.
19. Смольянинов И.И. Биологический круговорот веществ и повышение продуктивности лесов / И.И. Смольянинов. – М.: Лесн. пром-сть, 1969. – 192 с.
20. Концепція реформування та розвитку лісового господарства. Затв. розпор. Кабінету Міністрів України від 18.04.2006 р., № 208-р.
21. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил відтворення лісів” від 01.03.2007 р., № 303
22. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних ділянок” від 16.05.2007, № 733.
23. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил рубок головного користування в лісах України” від 27.07.1995, № 559.
24. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил рубок головного користування в гірських лісах Карпат” від 22.10.2008, № 929.

25. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів” від 12.05.2007, № 724.
26. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Санітарних правил в лісах України” від 27.07.1995, № 555.
27. Нормативно-справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии. – К.: Урожай, 1987. – 559 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
“Захист лісу”
(назва дисципліни)

1. Об’єкт лісової фітопатології.
2. Історія розвитку лісової фітопатології.
3. Поняття про хвороби рослин.
4. Типи хвороб рослин.
5. Групи типів хвороб деревних рослин.
6. Класифікація хвороб рослин.
7. Гриби - основні збудники хвороб рослин.
8. Видозміни гіф та міцелію.
9. Класи нижчих грибів. Їх характеристика.
10. Класи базидіальних грибів. Їх характеристика.
11. Класи сумчастих грибів. Їх характеристика.
12. Класи мітоспорових грибів. Їх характеристика.
13. Біологія грибів.
14. Фітопатогенні бактерії. Характеристика.
15. Мікоплазми та риккетсії. Характеристика.
16. Основні риси відмінності вірусів та віроїдів.
17. Квіткові паразити та напівпаразити. Представники.
18. Хвороби, викликані несприятливими ґрунтовими умовами.
19. Хвороби, викликані дією несприятливих метеорологічних факторів.
20. Хвороби, викликані шкідливими домішками в повітрі і ґрунті.
21. Фізіологічна стійкість.
22. Особливості живлення гетеротрофних організмів.
23. Розвиток інфекційного процесу в рослині.
24. Паразитні організми. Характеристика.
25. Розвиток хвороби в лісовому біогеоценозі.
26. Імунітет рослин до інфекційних хвороб.
27. Характеристика методів боротьби з збудниками хвороб.
28. Лісогосподарські заходи боротьби із збудниками хвороб в лісових біогеоценозах.
29. Суть біологічного методу боротьби із збудниками хвороб в лісових біоценозах.
30. Суть хімічного методу боротьби із збудниками хвороб в лісових біоценозах.
31. Методи протруювання насіння.
32. Препарати для протруювання насіння.
33. Використання фумігантів.

34. Антисептики та їх використання.
35. Хвороби плодів і насіння.
36. Захист плодів і насіння від хвороб.
37. Хвороби сходів і розсади.
38. Система захисних заходів від хвороб в розсадниках.
39. Хвороби хвої.
40. Хвороби листків.
41. Система заходів по захисту хвої та листків від хвороб.
42. Некрозні хвороби листяних порід.
43. Некрозні хвороби хвойних порід.
44. Судинні хвороби листяних порід.
45. Ракові хвороби хвойних порід.
46. Ракові хвороби листяних порід.
47. Захист дерев від ракових хвороб.
48. Класифікація гнилей.
49. Кореневі гнилі деревних порід та їх збудники.
50. Стовбурові гнилі деревних порід і їх збудники.
51. Руйнування зрубаної деревини на складах, в холодних будовах і спорудах.
52. Зберігання і консервування деревини.
53. Руйнування деревини в житлових приміщеннях і її захист.
54. Лісопатологічні дослідження.
55. Техніка, методики і методи фітопатологічних досліджень.
56. Прогнозування хвороб лісу.
57. Об'єкт лісової ентомології.
58. Які особливості зовнішньої будови тіла комах (на які відділи воно поділяється, де розташовані ноги та крила, їх кількість)?
59. Типи голів комах?
60. Типи вусиків комах. Навести приклади.
61. Сегменти грудей комах і їх складові.
62. Типи ротових апаратів комах. Навести приклади.
63. Будова ноги комах. Типи ніг.
64. Особливості внутрішньої будови тіла комах.
65. Будова та функції травної системи комах.
66. Будова та функції кровоносної системи комах. Гемолімфа.
67. Будова та функції дихальної системи комах.
68. Будова та функції нервової системи і органів чуттів комах.
69. Способи розмноження комах.
70. Типи яєць та яйцекладок.
71. Ембріональний та постембріональний розвиток комах.
72. Типи личинок та лялечок. Кокони. Що таке вік личинок комах та як його визначають?
73. Диморфізм, поліморфізм, захисне забарвлення та мімікрія у комах.
74. Характеристика ряду напівтвердокрилих, найголовніші родини. Ряд рівнокрилих хоботкових.
75. Характеристика ряду перетинчастокрилих. Найголовніші надродина.
76. Характеристика рядів двокрилих та сітчастокрилих. Найголовніші родини.
77. Характеристика ряду лускокрилих. Найголовніші родини.

78. Класифікація факторів зовнішнього середовища. До якої групи факторів відноситься ґрунт?
79. Вплив температури та вологості на розвиток комах. Спільний вплив цих факторів.
80. Температурні пороги розвитку комах. Ефективні та летальні температури. Як вирахувати суму ефективних температур та для чого її використовують.
81. Фотоперіодична реакція та її роль в річному циклі розвитку комах.
82. Типи пошкоджень лісових порід?
83. Який розмір втрат приросту деревини при суцільному пошкодженні листя.
84. Як позначиться суцільне об'їдання шкідниками насаджень порід з багаторічною хвоею на їх подальшому розвитку.
85. Методи боротьби з шкідливими комахами та який з них можна вважати основним?
86. Суть лісогосподарського та біологічного методів боротьби з шкідливими комахами.
87. Перелічіть фактори стійкості деревних порід, насаджень та способи її підвищення.
88. Яка фонограма розвитку, строки та способи проведення нагляду, обліку чисельності соснового шовкопряда та ялицевого п'ядуна?
89. Яка фонограма розвитку, строки та способи проведення нагляду, обліку чисельності шовкопряда монашки та модринової листовійки?
90. Яка фонограма розвитку, строки та способи проведення нагляду, обліку чисельності соснової совки та зірчастого ткача?
91. Яка фонограма розвитку, строки та способи проведення нагляду, обліку чисельності соснового п'ядуна та ткача гуртового?
92. Яка фонограма розвитку, строки та способи проведення нагляду, обліку чисельності звичайного соснового пильщика та рудого пильщика?
93. Спеціальні захисні заходи проти хвоєгризучих шкідників.
94. Привести фонограми розвитку, строки, способи проведення нагляду та облік чисельності зеленої дубової листовійки та глодової листовійки, яка між ними різниця.
95. Привести фонограми розвитку, строки, способи проведення нагляду та облік чисельності непарного шовкопряда та п'ядунів зимового та обдирало.
96. Привести фонограми розвитку, строки, способи проведення нагляду та облік чисельності дубової широколінійної моли та п'ядунів весняної групи.
97. Привести фонограми розвитку, строки, способи проведення нагляду та облік чисельності золотогузка, американського білого метелика та вербової хвилівки.
98. Привести фонограми розвитку, строки, способи проведення нагляду та облік чисельності дубового похідного шовкопряда та кільчастого шовкопряда.
99. Спеціальні заходи захисту від листогризучих шкідників.
100. Представники яких родин відносяться до стовбурних шкідників? В чому полягає їх фізіологічна та технічна шкода?
101. Які фактори сприяють масовому розмноженню стовбурних шкідників?

102. Характеристика родини короїдів та способу їх життя.
103. Головні стовбурові шкідники сосни. Особливості їх розвитку та пошкоджень.
104. Головні стовбурові шкідники ялини. Особливості їх розвитку та пошкоджень.
105. Головні стовбурові шкідники дуба. Особливості їх розвитку та пошкоджень.
106. Головні стовбурові шкідники тополі. Особливості їх розвитку та пошкоджень.
107. Головні стовбурові шкідники ясена. Особливості їх розвитку та пошкоджень.
108. Головні стовбурові шкідники в'язових. Особливості їх розвитку та пошкоджень.
109. Головні стовбурові шкідники граба, берези, вільхи. Особливості їх розвитку та пошкоджень.
110. Яка різниця особливостей стану дерев хвойних порід, ослаблених, дуже ослаблених, всихаючі, свіжевсихаючих та сухостою?
111. Яка різниця особливостей стану дерев листяних порід, ослаблених, дуже ослаблених, всихаючі, свіжевсихаючих та сухостою?
112. Представники шкідливої групи комах підземних частин рослин. Особливості їх пошкоджень.
113. Які морфологічні та біологічні особливості відрізняють: травневого, червневого, мармурового та сірого волохатого хрущів?
114. Які морфологічні та біологічні особливості відрізняють: коваликів та чорнишів?
115. Які морфологічні та біологічні особливості відрізняють: вовчка, кравчика та озимої совки?
116. Система заходів захисту проти шкідників підземних частин рослин?
117. Якими видами комах представлена група шкідників бруньок та пагонів хвойних порід?
118. Які головні біологічні особливості шкідників плодів та насіння?

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Алексеев И.А. Лесохозяйственные меры борьбы с корневой губкой.- М.: Лесн. пром.-сть.1969. – 75 с.
2. Билай В.И. Основы общей микологии.- К.:Вища шк. Голвное изд-во. 1980. - 369 с.
3. Билай В.И. Фузарири.-К.: «Наукова думка», 1977. - 443 с.
4. Билай В.И., Гвоздик И.Г., Краев В.Г., Єлланская, Зирка Т.И., Марас В.А. Микроорганизмы – возбудители болезней растений. – К.: Наукова думка. 1988.-552 с.
5. Ванин С.И. Лесная фітопатологія. – М.; Л.: Гослесбудиздат.1955.-416 с.
6. Воронцов А.И.Биологическая защита леса.- М.: Лесн.пром., 1981.- 262 с.
7. Воронцов А.И. Патология леса.- М.: Лесн. пром.-сть.1978.-272 с.
8. Мозолевская Е.Г. и др.. Практикум по лесной энтомологии.- М.: Высшая школа, 1991. - 256 с.

9. Соколов Д. В., Щедрова В.И. Лесная фитопатология, ч.1.1972.- 68 с.
10. Соколова Э.С., Семенкова Н.Г. Лесная фитопатология.- М.: Лесн.пром-сть, 1981. - 312 с.
11. Федоров Н.И. Лесная фитопатология. Минск: Изд-во «Высшая школа», 1992. - 318 с.
12. Федоров Н.И., Ракунович Е.С., Ивашко С.Д. Лабораторные занятия по лесной фитопатологии.-Минск.: Высшейш.шк., 1980. - 238 с.
13. Хохряков М.К., Доброзракова Т.Л., Степанова К.М., Летова М.Ф. Определитель болезней растений. - Л., 1966. - 592 с.
14. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Лісова фитопатология. – К.:КВЦ. 2008. – 464 с.
15. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Лісова фитопатология. Практикум.- К.:1999.–200 с.
16. Шевченко С.В. Лесная фитопатология.- Львов: Высш. Шк. Изд-во при Львовск. ун-те. 1978. - 320 с.
17. Шевченко С.В., Цилюрик А.В. Лесная фитопатология.- К.: Высш.шк.глав.изд-во, 1986. - 384 с.
18. Воронцов А.И. Лесная энтомология.- М.: Высшая шк., 1985. - 383 с.
19. Гусев В.И. Определитель поврежденных лесных, декоративных и плодовых деревьев и кустарников.- М.: Лесн. пром., 1984. – 472 с.
20. Завада М.М. Лісова ентомологія.-К.:КВЦ.,2007. – 216 с.
21. Защита леса от вредителей и болезней. Справочник (Под ред. Маслова А.Д.).-М.: Агропромиздат, 1988. – 414 с.
22. Ильинский А.И., Тропин И.В. Надзор,учет и прогноз массовых размножений хвое-, листогрызущих насекомых в лесах СССР.- М.: Лесн.пром.,1965. – 460 с.
23. Мозолевская Е.Г.и др. Практикум по лесной энтомологии. – М.: Высшая шк.,1991. – 256 с.
24. Мешкова В.А. Історія і географія масових розмножень комах хвое-листогризів. – Х.: Майдан, 2002. – 243 с.
25. Падій М.М. Краткий определитель вредителей леса. – М.: Лесн. пром.,1980.-238с.
26. Падій М.М, Лісова ентомологія. - К.Вид. УСГА, 1993. – 352 с.
27. Справочник по защите леса от вредителей и болезней / Г.А.Тимченко, Н.Д.Авраменко, Н.М.Завада и др. - К.: Урожай, 1988. – 224 с.

Допоміжна

1. Брежнев И.Е. Определитель грибов на плодах и семенах древесных и кустарниковых пород.- М.: Сельхозиздат.1962. - 414 с.
2. Бублик Л.І. та ін. Довідник із Захисту рослин.- К.: Вид-во «Урожай».1999. – 744 с.
3. Вакин А.Т. Хранение круглого леса.-М.: Лесн.пром-ть.1964. – 428 с.
4. Вакин А.Т., Полубояринов О.И., Соловьев В.А. Альбом пороков древесины. – М.: Лесн. пром-сть. 1969. – 160 с.
5. Воронцов А.И. Технология защиты леса. – М.: Экология. 1991. – 304 с.
6. Гойман Э. Инфекционные болезни растений/ пер. с нем. И.Г.Семенковой.-М.: Изда-во иностр.лит., 1954. – 608 с.
7. Горленко С.В. Определитель болезней цветочно-декоративных растений.- Минск. Высшэйш.шк., 1969. – 158 с.
8. Журавлев И.И. Диагностика болезней леса.- М.: Сельхозиздат,1962.–192 с.

9. Журавлев И.И., Селиванова Т.Н., Черемисинов Н.А. Определитель грибных болезней деревьев и кустарников.-М.: Лесн.пром-сть,1979. - 248 с.
- 10.Зерова М.Я. Атлас грибов Украины.- К.: «Наукова думка».1974. – 252 с.
- 11.Зирка Т.И. Атлас вирусных и микоплазменных болезней декоративных растений. – К.: «Наукова думка».1984. – 152 с.
12. Калниньш А.Я. Консервирование древесины. – М.: Гослесбуздиздат.1962.-146 с.
- 13.Ключник П.И. Определитель дереворазрушающих грибов.- М.:Л.6 Гослесбуздиздат.1957. -140 с.
- 14.Макаров Л.А., Минкевич И.И. Погода и болезни культурных растений.- Л.: Гидрометиздат.1977. - 144 с.
- 15.Минкевич И.И. Эпифитотология грибных болезней лесных пород.- Л.: ЛТА, 1977. – 208 с.
- 16.Мозолевская Е.Г., Катаев О.А.,Соколова Э.С. Методы лесопатологического обследования очагов стволовых вредителей и болезней леса.- М.: Лесн. пром-сть, 1984. - 152 с.
17. Негруцкий С.Ф. Корневая губка. – М.: Лесн. пром.-сть, 1973. – 200 с.
18. Орлова А.А., Голодная С.Л. Пособие по фитопатологическому анализу семян древесных и кустарниковых пород.- М.: МСХ СССР, 1959.- 144 с.
19. Пересипкин В.Ф. Сельскохозяйственная фитопатология. – М.: Колос, 1982. - 511 с.
- 20.Планк Л.Е. Болезни растений (эпифитотии и борьба с ними)/ пер.с англ. Н.А.Емельяновой.- М.: Колос, 1966. - 360 с.
21. Попкова К.В. Общая фитопатология.- М.: Агропромиздат., 1989. - 399 с.
22. Проценко А.Е. Морфология и класификация фитопатогенных вирусов.- М.: Наука, 1966. – 187 с.
23. Рипачек В.М. Биология дереворазрушающих грибов. – М.: Лесн. пром-сть, 1967. – 276 с.
24. Санітарні правила в лісах України.- К.: Мінлісгосп України, 1995.-20с.
25. Семенкова И.Г., Соколова Е.С. Фитопатология.- М.: Изд-кий центр «Академия».2003. – 480 с.
26. Семенов А.Я., Абрамов Л.П., Хахряков М.К. Определитель паразитарных грибов на плодах и семенах культурных растений. Л., 1980. -302с.
27. Синадский Ю.В. Сосна, ее вредители и болезни.-М.: Изд-во « Наука», 1983. - 340 с.
- 28.Соколов Д.В. Корневая гниль от опенка и борьба сней. – М.: Лесн. пром-сть. 1964. -182 с.
- 29.Спеян Э.И. Патологические новообразования и их возбудители у растений.- Л.: «Наука», 1973. - 512 с.
30. Степанов К.М. Грибные эпифитотии.- М.: Сельхозиздат, 1962. – 472 с.
- 31.Таар С. Основы патологии растений / пер. с англ.. Л.М.Дунина, Н.Л. Клячко.- М.: Мир, 1975. – 588 с.
- 32.Федоров Н.И. Корневые гнили хвойных пород.- М.: Лесн. пром.-сть, 1984.- 160 с.
33. Цилюрик А.В. Оздоровлення і вирощування осикових насаджень в Україні.- К., 1994. – 115 с.

34. Цилюрик А.В. Устойчивость зеленокорой осики к сердцевинной гнили, вызываемой грибом *Phellinus tremulae* (Bond) Bond. et Boriss.- К., 1964. – 14 с.
35. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Грибы лесных биоценозов.- К.: Вища школа, 1989. - 360 с.
36. Черемисинов Н.А. Общая патология растений.- М.: Высш.шк., 1973.- 350с.
37. Черемисинов Н.А., Негруцкий С.Ф., Лешковцева И.И. Грибы и грибные болезни деревьев икустарников.- М.: Лесн.пром-сть, 1970. - 392 с.
38. Щербин-Парфененко А.Л. Бактериальные заболевания лесных пород.- М.: Гослесбуздиздат, 1963. – 148 с.
39. Бей-Биенко Г.Я. Общая энтомология. - М.: Высшая шк., 1980. – 416 с.
40. Воронцов А.И. Патология леса. - М.: Лесн.пром., 1978. – 272 с.
41. Воронцов А.И. Биологическая защита леса. - М.: Лесн.пром., 1981. – 262 с.
42. Воронцов А.И. Технология защиты леса. - М.: Экология, 1991. - 304 с.
43. Гамаюнова С.Г. и др. Массовые хвое- и листогризущие вредители леса. – Х.: УкрНИИЛХ, 1999. – 172 с.
44. Гусев В.І., Єрмоленко К.М., Свищук В.А., Шмиговский К.А. Атлас комах України. - К.: Рад. Шк., 1962. – 224 с.
45. Дорожкина Л.А., Петриченко С.А. Защита зеленых насаждений от вредителей и болезней в условиях городской среды. - М.: Стройиздат. 1985. – 247 с.
46. Земкова Д.И. Вредители генеративных органов лиственных интродуцентов. - К.: Наукова думка, 1980. – 200 с.
47. Ижевский И.И., Гулий В.В. Словарь по биологической защите растений. – М.: Россельхозиздат, 1986. – 222 с.
48. Кушев Л.И. Биологические методы защиты леса от вредителей. – М.: Лесн.пром., 1973, - 192 с.
49. Погоріляк Й.М. Корοїди та біологічні основи регулювання їх шкідливої діяльності в Карпатах. - Іж., 1994. – 132 с.
50. Сендзюк В.А. Лісова ентомологія. Навчальний посібник для студентів. - К.: Вега, 2005. – 138 с.
51. Храмцов Н.Н., Падий Н.Н. Стволовые вредители леса и борьба с ними. – М.: Лесн.пром., 1965. – 158 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Лісова таксація”

(назва дисципліни)

1. Предмет, зміст і завдання лісової таксації. Зв'язок лісової таксації з іншими дисциплінами лісового профілю.
2. Методи, способи і об'єкти лісової таксації.
3. Таксаційні ознаки та одиниці вимірів. Похибки лісотаксаційних вимірювань.
4. Інструменти для вимірювання діаметрів дерев. Техніка вимірювань діаметрів мірною вилкою.
5. Форма поперечного перетину стовбура і способи її визначення.
6. Інструменти для вимірювання абсолютної повноти деревостану. Дзеркальний реласкоп Біттерліха, його призначення і використання.
7. Висотоміри і принципи їх використання.

8. Сучасні прилади для лісотакасаційних вимірювань. Використання технології на базі геоінформаційної системи Field-Map для таксації насаджень.
9. Інструменти для визначення віку дерев та їх приросту у товщину.
10. Збіг стовбура та його види. Способи визначення і практичне значення.
11. Коефіцієнти і класи форми.
12. Видові числа та їх використання у лісогосподарській практиці.
13. Взаємозв'язок між висотами, коефіцієнтами форми і видовими числами.
14. Фізичні способи визначення об'єму деревини, їх застосування і точність.
15. Твірна стовбура дерева та її апроксимація. Стовбур як тіло обертання.
16. Теорії формоутворення стовбурів дерев.
17. Прості стереометричні формули для визначення об'єму стовбура.
18. Складні стереометричні формули для визначення об'єму стовбура. Виведення і застосування.
19. Визначення наближеного об'єму стовбурів ростучих дерев.
20. Визначення об'єму сучків, кори, пнів.
21. Поняття про масові об'ємні таблиці та їх використання у лісогосподарській практиці.
22. Методи складання масових об'ємних таблиць.
23. Поняття про приріст дерева і фактори, які на нього впливають. Класифікація приростів.
24. Визначення приростів за об'ємом точними і наближеними методами.
25. Визначення відсотка поточного середньоперіодичного приросту за об'ємом ростучих і зрубаних дерев.
26. Аналіз ходу росту стовбура.
27. Класифікація лісової продукції.
28. Класифікація, обмір та облік круглих лісоматеріалів.
29. Таблиці для встановлення об'ємів круглих лісоматеріалів та методи їх складання.
30. Таксація дров, хворосту і хмизу.
31. Класифікація і таксація пиломатеріалів.
32. Таксація розколених, тесаних, струганих і луцених лісоматеріалів.
33. Загальні поняття про лісостан та його компоненти. Основні таксаційні показники насаджень.
34. Форма і склад деревостану.
35. Вік, походження і клас товарності насаджень.
36. Середній діаметр і середня висота деревостану та способи їх встановлення.
37. Бонітет, повнота і густина деревостану.
38. Запас деревостану. Перелікові, вимірювальні та візуальні методи визначення запасу деревостанів.
39. Визначення запасу деревостану за модельними та обліковими деревами.
40. Графічні способи визначення запасу деревостану.
41. Визначення запасу деревостану за таблицями.
42. Суцільна і часткова перелікова таксація насаджень. Пробні площі, їх класифікація, форма, розміри і призначення.
43. Методика закладання пробних площ у лісових насадженнях.
44. Класифікація і характеристика вибіркових методів таксації деревостанів.

45. Сортиментація лісу за модельними деревами, методом пробних площ і за таблицями середнього збігу.
46. Сортиментація лісу за товарними і сортиментними таблицями.
47. Закономірності таксаційної будови деревостанів.
48. Приріст і зміна запасу деревостану.
49. Способи визначення приросту насаджень.
50. Таблиці ходу росту деревостанів та їх застосування.
51. Методи складання таблиць ходу.
52. Дистанційні методи таксації лісів, їх характеристика та значення для лісового господарства.
53. Поняття про лісосічний фонд.
54. Підготовчі роботи, відведення та оформлення лісосік в натурі.
55. Способи таксації лісосік та обліку деревини. Таксація сукупності окремо ростучих дерев.
56. Мета і техніка виконання матеріально-грошової оцінки лісосік.
57. Перевірка якості робіт з відведення і таксації лісосік.
58. Оформлення документації з відведення і таксації лісосічного фонду. Документи на право рубки і вивезення деревини.
59. Огляд місць заготівлі деревини.
60. Майнові стягнення за порушення правил відпуску деревини на пні.
61. Таксація недеревної лісової продукції.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Анучин Н.П. Лесная таксация: Учебник для вузов. 5-е изд., доп. / Н.П. Анучин. – М.: Лесн. пром-сть, 1982. – 552 с.
2. Гром М.М. Лісова таксація: Підручник. Видання 2-е виправлене і доповнене / М.М. Гром. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2007. – 416 с.
3. Горошко М.П. Сучасні засоби вимірювальної лісоінвентаризації / М.П. Горошко, С.І. Миклуш, М.М. Король, Р.Р. Вицега // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: НЛТУ України. – 2006. – Вип. 16.4. – С. 192-200.
4. Никитин К.Е. Сортиментные таблицы для таксации леса на корню / К.Е. Никитин. – К: Урожай, 1984. – 632 с.
5. Никитин К.Е. Методы и техника обработки лесоводственной информации / К.Е. Никитин, А.З. Швиденко М.: Лесн. пром-сть, 1978. – 234 с.
6. Цурик Є.І. Перелікова таксація лісу: Навчальний посібник / Є.І. Цурик. – Львів: УкрДЛТУ, 2000. – 260 с.
7. Цурик Є.І. Таксаційні ознаки насаджень: Конспект лекцій / Є.І. Цурик. – Львів: УкрДЛТУ, 1999. – 128 с.
8. Цурик Є.І. Таксація дерева та його частин: Навчальний посібник / Є.І. Цурик. – Львів: НЛТУ України, 2006. – 328 с.
9. Цурик Є.І. Таксація деревного приросту: Конспект лекцій / Є.І. Цурик. – Львів: УкрДЛТУ, 1996. – 72 с.

Допоміжна література

1. Антанайтис В.В. Прирост леса / В.В. Антанайтис, В.В. Загреев. – М.: Лесн. пром-сть, 1981. – 200 с.
2. Бузыкин А.И. Анализ структуры древесных ценозов / А.И. Бузыкин, В.Л. Гавриков, Р.Г. Хлебопрос и др. – Новосибирск: Наука, 1985. – 89 с.
3. Моисеев В.С. Таксация молодняков: Учебное пособие / В.С. Моисеев. – Л.: ЛТА, 1971. – 344 с.
4. Мошкалев А.Г. Таксация товарной структуры древостоев / А.Г. Мошкалев, А.А. Книзев, Н.И. Ксенофонтов, Н.С. Уланов. – М.: Лесн. пром-сть, 1982. – 160 с.
5. Сабан Я.А, Горошко М.П. Строение, ход роста и динамика товарной структуры древостоев основных лесообразующих пород по типам леса и с лесоводственным районированием: Методические рекомендации для лесоустройства на типологической основе / Я.А. Сабан, М.П. Горошко. – Львов: ЛЛТИ, 1977. – 103 с.
6. Свалов Н.Н. Моделирование производительности древостоев и теория 18 лесопользования / Н.Н. Свалов. – М.: Лесн. пром-сть, 1979. – 216 с.
7. Строчинский А.А. Модели роста и продуктивность оптимальных древостоев / А.А. Строчинский, А.З. Швиденко, П.И. Лакида. – К.: УСХА, 1992. – 144 с.
8. Теслюк Н.К. Методы измерительной таксации / Н.К. Теслюк. – М.: Лесн. пром-сть, 1978. – 136 с.
9. Федосимов А.Н. Выборочная таксация леса / А.Н. Федосимов, В.Г. Анисочкин. – М.: Лесн. пром-сть, 1979. – 172 с.
10. Шейнкман Э.С. Новые приборы и инструменты в лесоустройстве / Э.С. Шейнкман. – М.: Лесн. пром-сть, 1979. – 183 с.
11. Зеленський М.Н. Таксація лісосікового фонду та його сортиментация. Практикум / М.Н. Зеленський, М.М. Бусько. – Львів: УкрДЛТУ, 2000. – 158 с.
12. Никитин К.Е. Теория определения объемов древесных стволов: Уч. пособие / К.Е. Никитин – К.: Урожай, 1972. – 200 с.
13. Гром М.М. Таксація насаджень: Навчальний посібник / М.М. Гром. – Львів: УкрДЛТУ, 2002. – 67 с.
14. Нормативно-справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии. – К.: Урожай, 1987. – 559 с.
15. Інструкція з впорядкування лісового фонду України: Част. 1 “Польові роботи”, част. 2 “Камеральні роботи”. – Ірпінь: ВО “Укрдержліспроект”, 2006. – 296 с.
16. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. – (Частина перша. Польові роботи). – Ірпінь: ВО “Укрдержліспроект”, 2004. – 67 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Лісові культури”

(назва дисципліни)

I. Насінництво

1. Види стиглості та типи спокою лісового насіння.
2. Прогнозування урожаю насіння, методи та способи його обліку.
3. Основні умови необхідні для збереження життєздатності лісового насіння.
4. Особливості зберігання насіння хвойних порід.
5. Особливості зберігання насіння листяних порід.

6. Основні способи підготовки насіння до сівби.
7. Особливості заготівлі лісонасінневої сировини.
8. Технологія переробки шишок і насіння хвойних порід.
9. Технологія переробки плодів і насіння листяних порід.
10. Основні показники якості лісового насіння та методика їх визначення.
11. Лісонасінне районування та організація лісонасінної бази.
12. Селекційна оцінка дерев і насаджень, їх категорії.
13. Основні методи збереження генофонду деревних порід.
14. Мета та способи закладки архівно-маточних плантацій, ТЛНД, ПЛНД, ЛНП.
15. Способи щеплення лісових деревних порід.

II. Лісові розсадники

1. Класифікація видів садивного матеріалу.
2. Класифікація лісових розсадників, їх призначення.
3. Структура лісових розсадників.
4. Вимоги до організації і постійного лісового розсадника.
5. Роль і значення сівозмін в лісових розсадниках.
6. Теоретичні основи обробітку ґрунту в лісових розсадниках.
7. Технологія вирощування сіянців в лісових розсадниках.
8. Методи вегетативного розмноження деревних і чагарникових порід в умовах закритого ґрунту.
9. Види великомірного садивного матеріалу.
10. Плодові шпони, їх призначення та основні технологічні особливості вирощування рослин.
11. Особливості заготівлі та дорощування лісових дичок.
12. Види садивного матеріалу з закритою кореневою системою.
13. Технічне приймання робіт в лісових розсадниках.
14. Інвентаризація садивного матеріалу в лісових розсадниках.
15. Викопування і сортування садивного матеріалу в лісових розсадниках.

III. Лісові культури

1. Лісокультурне районування, його суть та мета.
2. Особливості чистих і змішаних, простих і складних штучних насаджень.
3. Екологічна основа лісокультурної справи.
4. Особливості підбору порід для створення лісових культур.
5. Густина лісових культур та спосіб її визначення.
6. Лісокультурний фонд, категорії лісокультурних площ та черговість їх освоєння.
7. Лісовідновлення і лісорозведення, їх визначення та загальні особливості проведення.
8. Лісові культури під наметом лісу.
9. Часткові лісові культури.
10. Типи, способи і схеми змішування деревних порід.
11. Особливості обробітку ґрунту під лісові культури на основних категоріях площ.
12. Підбір садивного матеріалу для створення лісових культур, густина та розміщення садивних місць.

13. Види агротехнічного догляду за лісовими культурами і особливості його проведення на різних категоріях площ.
14. Технічне приймання, інвентаризація і доповнення лісових культур.
15. Культури сосен звичайної і кримської.
16. Культури ялини звичайної і ялиці білої.
17. Культури дуба і бука.
18. Культури з участю інтродуцентів (модрин, сосен, дугласії).
19. культури технічно цінних порід.
20. Реконструкція малоцінних насаджень лісокультурними методами.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Богданов П.Л., Чепик Ф.А. Определитель древесных растений по плодам и семенам. – Л: ЛТА, 1978.
2. Дебринюк М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Лісове насінництво. Лісове насінництво. – Львів: Світ, 1998.
3. Молотков П.І., Патлай І.М., Давидова Н.І. Насінництво лісових порід. – К: Урожай, 1989.
4. Каплуновський П.С., Мегер Ю.І. Лісовий розсадник. – Ужгород: Карпати, 1982.
5. Бродович Р.І., Гаврусевич А.М., Гербут Ф.Ф. Порадник з вирощування садивного матеріалу в лісових розсадниках. – Івано-Франківськ: УкрНДІгірліс, 2001.
6. Гордієнко М., Гузь М., Дебринюк Ю, Маурер В. Лісові культури. – Львів: Камула, 2005.
7. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів, - Київ: МЛГ, 1997.

Допоміжна література

1. Осмола М.Х. Лісові культури, Лісові розсадники. – Київ: ІСДО, 1995.
2. Пастернак П.С., Гаврусевич А.М., Герушинський З.Ю. Лісові культури в Карпатах. – Ужгород, 1963.
3. Кальной Лесной питомник. – Київ: УСХА, 1977.
4. Гаврусевич А.Н., Бродович Р.И., Порада Т.М. Перспективная технология создания лесных культур и реконструкции малоценных насаждений на вырубках горных лесов Карпат с применением комплекса машин, орудий и химических препаратов. Практические рекомендации. – Івано-Франковск, 1988.
5. Калінін М.І. Лісові культури. Навчальний посібник. – Київ. 1991.
6. Дебринюк Ю.М., Гузь М.М., Юрків З.М. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з лісового насінництва. – Львів, 2003.
7. Осмола М.Х., Дебринюк Ю.М. Методичні вказівки для виконання курсових робіт з лісових культур. – Львів, 1992.
8. Осмола М.Х., Мельник О.С., Калінін М.І. Методичні вказівки по дипломному проектуванню з лісових культур. – Львів, 2002.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Лісова пірологія”

(назва дисципліни)

1. Зміст і завдання лісової пірології.
2. Проблема лісових пожеж в Україні.
3. Типи горіння.
4. Види лісових горючих матеріалів і їх класифікація.
5. Визначення та елементи лісової пожежі, причини і умови виникнення.
6. Види лісових пожеж і їх характеристика.
7. Шкала оцінки природної пожежної небезпеки.
8. Метеорологічні умови, які сприяють виникненню лісових пожеж.
9. Прогнозування пожежної небезпеки в лісі за умовами погоди.
10. Роль державної лісової охорони у захисті лісів від пожеж.
11. Плани протипожежного впорядкування лісового фонду.
12. Попереджувальні протипожежні заходи.
13. Обмежувальні протипожежні заходи.
14. Наземні засоби виявлення лісових пожеж.
15. Застосування авіації для охорони лісів від пожеж.
16. Протипожежні підрозділи та забезпечення їх протипожежним інвентарем, машинами і механізмами.
17. Регламентація роботи лісопожежних служб.
18. Загальні принципи лісопожежної стратегії і тактики.
19. Тактика і способи гасіння низових пожеж.
20. Тактика і способи гасіння верхових пожеж.
21. Боротьба з підземними пожежами.
22. Особливості гасіння лісових пожеж у гірських умовах.
23. Позитивні і негативні властивості води як засобу гасіння.
24. Ефективність гасіння лісових пожеж хімічними речовинами і їх класифікація.
25. Авіахімічні способи гасіння.
26. Вимоги Правил пожежної безпеки в лісах України та відповідальність за їх порушення.
27. Техніка безпеки при гасінні лісових пожеж.
28. Класифікація і характеристика згарищ.
29. Негативні наслідки лісових пожеж. Вогневі пошкодження деревних порід.
30. Вогнестійкість деревних порід.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Червонный М.Г. Охрана лесов от пожаров. – М., 1973.
2. Анцишкин С.П. Противопожарная охрана лесов. – М., 1987.
3. Арцибашев Є.С. Лесные пожары и борьба с ними. – М., 1974.
4. Симский А.М. Охрана лесов от пожаров. – М., 1983.
5. Правила пожежної безпеки в Україні. – НАПБА.001, 2004.
6. Овсянников И.В. Противопожарное устройство лесов. – М., 1978.
7. Амосов Є.С. Возникновение лесных пожаров. – М., 1964.
8. Валендик Э. Н. Ветер и лесной пожар. – М., 1968.
9. Пам’ятка з експлуатації засобів пожежегасіння – К., 1979. – 38 с.

10. Инструкция по авиационной охране лесов. – ЦБНТИ Гослесхоз СССР. – М., 1972.
11. Указание по обнаружению и тушению лесных пожаров. – ЦБНТИ, ГОС-ЛЕСХГОЗ СССР – М., 1976.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Ботаніка”

(назва дисципліни)

1. Будови рослинної клітини.
2. Будова насінини однодольних та дводольних рослин.
3. Пагін, його будова, функції. Типи пагонів.
4. Видозміни пагона (підземні та надземні).
5. Кореневі системи. Типи коренів, їх функції.
6. Видозміни коренів.
7. Вегетативне розмноження рослин, його способи.
8. Морфологічна будова квітки.
9. Класифікація плодів. Способи поширення плодів.
10. Значення рослин у природі та житті людини.
11. Загальна характеристика відділу Мохоподібні (Bryophyta).
12. Систематика відділу Мохоподібні (Bryophyta).
13. Загальна характеристика відділу Хвощеподібні (Equisetophyta).
14. Систематика відділу Хвощеподібні (Equisetophyta).
15. Загальна характеристика відділу Плауноподібні (Lycopodiophyta).
16. Систематика відділу Плауноподібні (Lycopodiophyta).
17. Загальна характеристика відділу Папоротеподібні (Polypodiophyta).
18. Систематика відділу Папоротеподібні (Polypodiophyta).

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Потульницький П.М. Ботаніка (Анатомія і морфологія рослин) / П.М. Потульницький, Ю.А. Перова, Г.А. Сакало. – К.: Вища школа, 1971.
2. Войтюк Ю.О. Морфологія рослин з основами анатомії та цитоембріології / Ю.О. Войтюк, Л.Ф. Кучерява, В.А. Баданіна, О.В. Брайон. – К.: Фітосоціоцентр, 1998.
3. Стеблянко М.І. Ботаніка: Анатомія і морфологія рослин / М.І. Стеблянко, К.Д. Гончарова, Н.Г. Закорко. – К.: Вища школа, 1995.
4. Васильєв А.Е. Ботаніка. Морфологія і анатомія растений / А.Е. Васильєв, Н.С. Воронин, А.Г. Еленевский и др. – К.: Высшая школа, 1988.
5. Гришко-Богменко Б.К.. Географія рослин з основами ботаніки / Б.К. Гришко-Богменко, С.С. Морозюк. – К.: Вища школа, 1991.
6. Липа О.Л. Ботаніка. Систематика нижчих і вищих рослин / О.Л. Липа, І.А. Добровольський. – К., 1975.
7. Кучерява Л.Ф. Систематика вищих рослин, I. Архегоніати / Л.Ф. Кучерява, Ю.О. Войтюк, В.А. Нечитайло. – К., 1997.
8. Нечитайло В.А. Систематика вищих рослин, II. Покритонасінні / В.А. Нечитайло. – К., 1997.

9. Григора І.М. Основи фітоценології / І.М. Григора, В.А. Соломаха. – К., 2000.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“ Дендрологія”

(назва дисципліни)

1. Характерні особливості відділу Сосноподібні (Pinophyta).
2. Систематика відділу Сосноподібні (Pinophyta).
3. Клас Гінкговидні (Gnetopsida), Гінкго дволопатеве.
4. Загальна характеристика класу Соснові (Pinopsida).
5. Основні ознаки квіткових рослин.
6. Відділ Квіткові (Magnoliophyta). Загальна характеристика. Систематика.
7. Клас Магноліопсиди (Дводольні). Загальна характеристика. Представники.
8. Підклас Магноліїди. Родина Магнолієві. Характеристика.
9. Підклас Гамамеліди. Родини Букові, Горіхові. Характеристика.
10. Підклас Діленеїди. Родини Вербові, Липові. Характеристика.
11. Підклас Розиди. Родина Розові. Характеристика.
12. Підклас Ламіїди. Родина Маслинові. Характеристика.
13. Клас Ліліопсиди (Однодольні). Загальна характеристика. Представники.
14. Рідкісні, зникаючі, ендемічні та реліктові види рослин.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Заячук В.Я. Дендрологія. Хвойні / В.Я. Заячук. – Львів, 2003.
2. Заячук В.Я. Дендрологія. Квіткові / В.Я. Заячук. – Львів, 2004.
3. Кохно М.А. Дендрофлора України. Покритонасінні / М.А. Кохно, та ін. – К., 2002.
4. Кохно М.А. Дендрофлора України. Голонасінні / М.А. Кохно. – К., 2001.
5. Кохно М.А. Каталог дендрофлори України / М.А. Кохно. – К., 2001.
6. Шовган А.Д. Дендрологія. Навчальний посібник / А.Д. Шовган. – Львів, 2001.
7. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія / О.А. Калініченко. – К., 2003.
8. Бродович Т.М. Атлас дерев і кущів заходу України / Т.М. Бродович, М.І. Бродович. – Львів, 1975.
9. Бродович Т.М. Деревья и кустарники запада УССР. Атлас. / Т.М. Бродович, М.І. Бродович. – Львов, 1979.
10. Колесников А.Л. Декоративная дендрология / А.Л. Колесников. – М., 1974.
11. Липа О.Л. Дендрологія з основами акліматизації / О.Л. Липа. – К., 1977.
12. Червона книга України. Рослини. – К., 1996.
13. Гроздова Н.Б. Деревья, кустарники и лианы. Спр. Пособие / Н.Б. Гроздова. – М., 1986.
14. Визначник рослин України. – К., 1965.- 874с.
15. Визначник рослин Українських Карпат – К., 1977.- 433 с.
16. Определитель высших растений Украины. – К., 1987. – 544 с.
17. Анношин Р.М. Практикум по дендрологии / Р.М. Анношин и др

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Недеревні ресурси лісу”

(назва дисципліни)

1. Поняття про недеревну продукцію лісу.
2. Спеціальне використання недеревних лісових ресурсів.
3. Загальне використання недеревних лісових ресурсів.
4. Сировинна база підсочки хвойних порід.
5. Відведення і передача насаджень для підсочки хвойних порід.
6. Технологія підсочки хвойних порід – сосни, модрини, ялини і ялиці.
7. Контроль за додержанням і виконанням правил заготівлі живиці і відповідальність за їх порушення.
8. Значення основних елементів технології підсочки для смолопродуктивності дерев.
9. Основні способи здійснення підсочки сосни.
10. Провадження підсочки сосни.
11. Підсочка ялини.
12. Підсочка модрини.
13. Підсочка ялиці.
14. Сировинна база підсочки листяних порід.
15. Технологія добування деревних соків
16. Заготівля пнів.
17. Заготівля лубу і кори.
18. Заготівля і застосування берести.
19. Заготівля лісової фітомаси.
20. Підсочка листяних видів.
21. Сировина для смоло-скипидарного і каніфольно-екстракційного виробництва.
22. Смоло-скипидарне виробництво.
23. Каніфольно-екстракційне виробництво.
24. Вуглевипалювання.
25. Дьогтекурінне виробництво.
26. Кормові ресурси лісу і їх значення.
27. Використання лісових сіножатей.
28. Лісові пасовища.
29. Основні види плодово-ягідних рослин.
30. Фактори, які впливають на ріст і продуктивність плодово-ягідних рослин.
31. Заготівля і переробка плодово-ягідної продукції.
32. Заходи з раціональної експлуатації і підвищення урожайності дикорослих ягідників.
33. Основні горіхоплідні види, їх продуктивність та господарське значення.
34. Необхідність створення і значення промислових плодово-ягідних плантацій.
35. Плантаційне вирощування обліпихи крушиновидної.
36. Плантації горобини чорноплідної.
37. Штучне розведення калини червоної.
38. Плантації шипшини.
39. Плантації фундука.
40. Значення лікарських рослин та характеристика їх основних видів.
41. Вимоги до заготівлі лікарських рослин.

42. Переробка лікарської сировини.
43. Шляхи збереження і розведення лікарських рослин.
44. Значення і характеристика головних видів грибів.
45. Фактори, які впливають на збір і плодоношення грибів.
46. Заходи із раціональної експлуатації місць зростання грибів, їх охорона і відтворення.
47. Основні правила збирання, зберігання і перероблення грибів.
48. Лікувальні властивості окремих видів грибів.
49. Отруєння, які викликаються грибами.
50. Вирощування печериць, зморшків і строчків.
51. Вирощування гливи.
52. Характеристика посівного міцелію.
53. Правила розміщення пасік.
54. Збирання лісової підстилки.
55. Заготівля очерету.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Порядок заготівлі другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних лісових користувань у лісах України. Постанова КМ України від 23.04.96 р. № 449.
2. Рябчук В.П., Заячук В.Я., Осадчук Л.С. Практикум з недревної продукції лісу. – Львів: УкрДЛТУ, 2000.
3. Ивашин Д.С., Катина З.Ф., Рыбачук И.З. и др. Справочник по заготовкам лекарственных растений. – К.: Урожай, 1983. – 292 с.
4. Гродзінський А.М. Лікарські рослини. Енциклопедичний довідник. – К.: Українська енциклопедія, 1992. – 543 с.
5. Лікарські рослини. Енциклопедичний словник. – К. УРЕ, 1989.
6. Рябчук В.П. Дари лісу: Довідник. – Львів: Світ, 1991.
7. Рябчук В.П. Недревна продукція лісу. Підручник для ВНЗ. – Львів: Світ, 1996. – 312 с.
8. Коз'яков С.М., Фесюк А.В. Гриби лісів України. Підручник. – К: Мінліспром України, 1994. – 248 с.
9. Кошечев А.К., Смирняков Ю.И. Лесные ягоды. – М.: Лесная промышленность, 1986. – 264 с.
10. Науменко З.М., Ладинская С.И. Кормовые ресурсы леса – М.: Агропромиздат, 1990. – 192 с.
11. Свириденко В.Е. Технология побочных лесных пользований. Учебное пособие – К.: УСХА, 1987.
12. Медников Ф.А. Биологические основы и техника подсочки. – М.: Лесная промышленность, 1980. – 175 с.
13. Людковский В.С. Заготовка дикорастущих грибов, ягод, орехов и плодов. – М.: Экономика, 1973. – 125 с.
14. Телишевский Д.А. Комплексное использование недревесной продукции леса. – М.: Лесная промышленность, 1986. – 261 с.

15. Яцык Р.М., Гаврусевич А.Н., Дутчин О.И. Технология создания промышленных плантаций плодово-ягодных древесных и кустарниковых пород в лесах Карпат (методические рекомендации). – Ивано-Франковск, 1981.
16. Верес В.Ф. Скарби прикарпатського лісу. – Ужгород : Карпати, 1988.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Лісова селекція”

(назва дисципліни)

1. Показники якості лісового насіння.
2. Селекційна оцінка дерев і їх категорії.
3. Селекційна оцінка насаджень і їх категорії.
4. Способи створення насінних плантацій.
5. Типи лісонасінних ділянок.
6. Способи створення лісонасінних ділянок.
7. Основні способи щеплення хвойних порід.
8. Основні способи щеплення листяних порід.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Яцык Р.М., Гайда Ю.І., Случик В.М. Основи генетики й селекції лісових рослин. Навчальний посібник. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2012. – 288 с.
2. Молотков П.И., Патлай И.Н., Давыдова Н.И. и др. Селекция лесных пород. – М., 1982. – 244 с.
3. Яцык Р.М. Курс лекцій з лісової селекції. – Ивано-Франківськ : Плай, 2006. – 150 с.
4. Баранецький Г.Г., Бодлак З.Й. Лісова селекція: Конспект лекцій. Львів: ДЛТУ, 1996. – 96 с.
5. Яцык Р.М. Методичні вказівки до виконання курсових робіт із дисципліни “Лісова селекція”. – Ивано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського НУ, 2006. – 16 с.
6. Яцык Р.М. Методичні вказівки до навчальної польової практики з курсу лісової селекції. – Ивано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського НУ, 2006. – 24 с.
7. Пятницкий С.С. Практикум по лесной селекции. – М.: Гослесбумиздат, 1961. – 112 с.
8. Коновалов Н.А., Пугач Е.А. Основы лесной селекции и сортового семеноводства. – М.: Лесная промышленность, 1978. – 173 с.
9. Баранецький Г.Г., Юсипович І.М. Практикум з лісової селекції. – Львів, 1990. – 29 с.
10. Яцык Р.М., Каплуновський П.С., Ступар В.І., Гайда Ю.І. Вказівки з виділення лісового генетичного фонду, селекції і насінництва в Українських Карпатах. Збірник рекомендацій УкрНДГірліс. – Ивано-Франківськ, 2001. – С. 9-42.
11. Яцык Р.М., Зелез П.А., Швадчак И.Н. Ступар В.И. Лесные генетические резерваты Украинских Карпат и ведение хозяйства в них. – Ивано-Франковск, 1987. – 32 с.

12. Яцик Р.М., Дейнека А.М., Парпан В.І. та інші. Лісові генетичні ресурси та селекційно-насінницькі об'єкти Львівщини. – Івано-Франківськ: „Плай”, 2006. – 312 с.
13. Яцик Р.М., Воробчук В.Д., Парпан В.І. та інші. Генетико-селекційні та насінницькі об'єкти в лісах Буковини. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. – 288 с.
14. Гайда Ю.І., Попадинець І.М., Яцик Р.М. та інші. Лісові генетичні ресурси та їх збереження на Тернопільщині. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. – 288 с.
15. Яцик Р.М., Парпан В.І., Гайда Ю.І., Феннич В.С. Сучасна парадигма лісової селекції // Науковий вісник НАУ. – К., 2008. – Вип.122. – С. 80-90.
16. Гайда Ю.І., Яцик Р.М., Волосянчук Р.Т., Лось С.А. та інші. Положення із виділення, збереження та сталого використання генетичного фонду лісових деревних порід в Україні. Збірник рекомендацій УкрНДГірліс: Наукові основи збалансованого ведення лісового господарства в Карпатському регіоні. – Вип. 4. – Івано-Франківськ: УкрНДГірліс, 2011. – С.265-308.
17. Гайда Ю.І., Яцик Р.М., Парпан В.І. Концепція збереження та невиснажливого використання лісових генетичних ресурсів в Україні. Збірник рекомендацій УкрНДГірліс: Наукові основи збалансованого ведення лісового господарства в Карпатському регіоні. – Вип. 4. – Івано-Франківськ: УкрНДГірліс, 2011. – С.232-264.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюються Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.